

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, în cauza penală în privința lui

Nicolaev Mihail Ion, născut la 26 mai 1983, originar și domiciliat s. Micăuți, r-nul Strășeni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.03.2014 - 11.06.2015;

Instanța de apel: 20.07.2015 - 26.10.2015;

Instanța de recurs: 12.01.2016 - 19.04.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 11 iunie 2015, Mihail Nicolaev a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 14000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt, că Mihail Nicolaev, acționând cu intenție directă, având scopul aplicării violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu, precum și împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească, în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale, în special pentru a se eschiva de la organele competente, în vederea evitării răspunderii sale pentru faptele săvârșite, la 30 decembrie 2012, aflându-se la volanul automobilului model „Mercedes S350 CDI”, cu n/î ST NN 555, care era parcat în preajma clubului de noapte „FASHION CLUB”, amplasat pe adresa bd. Decebal 2/1, mun. Chișinău, văzând că colaboratorii de poliție ai Direcției Antidrog, Direcția Generală Servicii Operative a Departamentului de Poliție al Ministerul Afacerilor Interne i-au organizat o ambuscadă în apropiere, pornind motorul, a început să se deplaseze, moment în care de el s-a apropiat inspectorul de poliție Ivan Melnic, care s-a legitimat și i-a cerut să oprească automobilul, cerință pe care a ignorat-o, iar în continuare acesta, adresându-se cu cuvinte de amenințare cu moartea a accelerat și l-a tamponat pe ultimul cu partea din față a automobilului condus, cauzându-i, potrivit concluziilor

raportului de expertiză medico-legală nr. 446/D din 25 februarie 2014, vătămări corporale neînsemnate, după care a stopat și, ieșind din automobil a părăsit locul incidentului.

3. Sentința a fost contestată cu apel de procuror și de avocatul Nicolae Ciolacu în numele inculpatului, care au solicitat:

- **procurorul**, casarea acesteia, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mihail Nicolaev să fie condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivare a invocat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Mihail Nicolaev nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, or, prin fapta sa inculpatul a aplicat violența față de un membru al organelor de drept aflat în exercițiul funcției de combatere a criminalității în una din valorile sociale supreme protejate de lege - sănătatea persoanei, fapta săvârșită nu a recunoscut-o, iar anterior a fost condamnat la amendă, pedeapsă care nu și-a atins scopul.

Subsidiar a menționat că, pedeapsa stabilită prin sentința primei instanței este prea blândă și insuficientă atingerii scopului legii penale în restabilirea echității sociale, corectării condamnatului și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni;

- **avocatul Nicolae Ciolacu în numele inculpatului**, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivare a invocat că, învinuirea adusă lui Mihail Nicolaev nu și-a găsit confirmarea în procesul examinării cauzei în instanța de judecată, iar probele prezentate de partea acuzării nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Declarațiile părții vătămate și a martorilor sunt neveridice și tendențioase.

Acțiunile colaboratorilor poliției au fost ilegale.

Atât partea vătămată, cât și martorii acuzării audiați în ședința de judecată au declarat că i-au organizat lui Mihail Nicolaev o ambuscadă cu scopul reținerii ultimului, fiind bănuțit de săvârșirii unei infracțiuni, acțiuni care reprezintă o încălcare flagrantă a legislației.

Totodată, au fost flagrant încălcate, de către colaboratorii poliției, prevederile legislației referitor la măsurile speciale de investigații, și anume art. art. 132¹, 132², 132³, 132⁴ Cod de procedură penală.

În materialele cauzei nu este nici o probă care ar confirma că în privința lui Mihail Nicolaev a fost pornită urmărirea penală, că au fost emise careva ordonanțe/hotărâri ce ar permite petrecerea acțiunilor speciale de investigație.

Nici raportul de expertiză medico-legală nu poate fi pus la baza unei sentințe de condamnare, deoarece este executat prin încălcarea dreptului bănuțitului/învinuitului la apărare, or ordonanța despre numirea expertizei i-a fost adusă la cunoștință învinuitului Mihail Nicolaev și avocatului acestuia după efectuarea ei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și de avocatul Nicolae Ciolacu în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut, că prima instanță a respectat normele procesuale, a cercetat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, fiind

respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Respingând apelul apărării, instanța a constatat că, declarațiile părții vătămate Ivan Melnic și a martorilor Valeriu Brinișter, Valeriu Popa și Oleg Conțevici, demonstrează cu certitudine vina inculpatului Mihail Nicolaev în săvârșirea infracțiunii incriminate, or, atât partea vătămată, cât și martorii, au declarat că, la 30 decembrie 2012, Ivan Melnic deținea funcția de inspector superior al Direcției Antidrog, Direcția Generală Servicii Operative a Departamentului de Poliție al Ministerul Afacerilor Interne și exercita atribuții de serviciu de investigare operativă.

Totodată, partea vătămată și martorii menționați au depus declarații cu privire la constatarea faptei prejudiciabile și identificarea făptuitorului, și nu au fost stabilite careva împrejurări pentru a da apreciere critică depozițiilor părții vătămate odată ce nu a fost dovedită existența a careva relații ostile între inculpat și partea vătămată, în condițiile în care ultima își exercita atribuții de serviciu de investigare operativă.

Mai mult, nu a depistat careva divergențe esențiale între declarațiile părții vătămate Ivan Melnic și a martorilor Valeriu Brinișter, Valeriu Popa și Oleg Conțevici, ele fiind în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, fiind veridice și consecvente pe tot parcursul procesului penal.

La fel, instanța de apel a stabilit că, nu există divergențe între declarațiile părții vătămate și raportul de expertiză medico-legală nr. 446/D din 25 februarie 2014, or, partea vătămată a explicat, că leziunile corporale i-au fost cauzate la tamponare, fiind lovit la picioare, mai jos de genunchi, iar în raportul de examinare medicală se constată existența excoriațiilor pe suprafața anterioară treimea medie a gambelor bilateral.

Iar potrivit explicațiilor expertului Aurel Vicol, care a confirmat concluziile raportului de expertiză medico-legală, gamba (partea piciorului de la genunchi până la labă) este compusă din trei regiuni - treimea proximală, medie și distală.

Leziunile la Ivan Melnic erau localizate în treimea medie, adică pe mijloc.

Instanța de apel a menționat că, din încheierea datată cu 17 ianuarie 2013, privind efectuarea anchetei de serviciu pe faptul incidentului, înregistrat la 30 decembrie 2012, cu implicarea inspectorului superior al Direcției Antidrog, locotenent-major de poliție, Ivan Melnic, rezultă, că în urma măsurilor speciale petrecute a fost posibilă identificarea unui presupus membru al unui grup de persoane implicate în traficul ilicit de substanțe narcotice, acesta fiind Mihail Nicolaev.

Astfel, ancheta de serviciu a constatat că, Ivan Melnic a acționat la 30 decembrie 2012, potrivit atribuțiilor de serviciu stabilite prin lege.

Respingând apelul procurorului, instanța a reținut că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite, că infracțiunea imputată inculpatului face parte din categoria celor mai puțin grave, săvârșită cu intenție, de personalitatea celui vinovat care nu are antecedente penale, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, astfel fiind respectate în integritate dispozițiile art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

Toate aspectele, justifică aplicarea pedepsei non privative de libertate sub

formă de amendă și contrar solicitării procurorului, instanța de apel a apreciat că, nu se impune reconsiderarea pedepsei aplicate sub aspectul modificării categoriei acesteia, de vreme ce pedeapsa penală așa cum a fost individualizată de către prima instanță este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul prevederilor art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Or, în literatura de specialitate s-a afirmat, în mod întemeiat, că a aplica o pedeapsă necorespunzătoare gravității proprii infracțiunii, ar însemna fie a-l supune pe infractor unui spor de privațiuni sau de restricții ce nu este necesar pentru a corecta conduita sa, fie dimpotrivă, a-i impune o suferință care, datorită intensității sale reduse, în loc să-l intimideze și să-l îndrepte, mai degrabă îl încurajează să persevereze în încălcarea legii penale.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare a invocat că, instanțele de fond, la aplicarea pedepsei inculpatului Mihail Nicolaev, nu au acordat deplină eficiență art. art. 61, 75 Cod penal, or, prin fapta sa, inculpatul Mihail Nicolaev a aplicat violența față de un membru al organelor de drept aflat în exercițiul funcției de combatere a criminalității în una din valorile sociale supreme protejate de lege - sănătatea persoanei, fapta săvârșită nu a recunoscut-o, iar în trecut a fost deja supus de mai multe ori pedepselor cu amendă și care denotă că nu și-au atins scopul.

Pedeapsa stabilită prin sentință este prea blândă și insuficientă atingerii scopului legii penale în restabilirea echității sociale, corectării condamnatului și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

Susține recurentul că, instanța de apel la emiterea deciziei a ignorat prevederile art. 61 Cod penal și a pronunțat o decizie de condamnare la pedeapsă cu amendă pentru săvârșirea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, totodată nu va fi atins scopul principal al pedepsei, și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de inculpat și alte persoane, precum și restabilirea echității sociale.

Subsidiar a menționat că, decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederile art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele de aplicare a unei pedepse mai ușoare.

6. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Din textul recursului, se constată că recurentul invocă drept temei de declarare a acestuia prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele

pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, criticând decizia instanței de apel la capitolul individualizării pedepsei.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În speța de referință, Colegiul penal lărgit reține că obiect al contestării deciziei în instanța de recurs, a constituit blândețea pedepsei, fiind invocat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă și insuficientă atingerii scopului legii penale în restabilirea echității sociale, corectării condamnatului și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că la aplicarea pedepsei lui Mihail Nicolaev pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel corect a reținut soluția primei instanțe care a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal și astfel, corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 14000 lei.

Astfel, la individualizarea pedepsei instanța de apel just a ținut cont, de faptul că infracțiunea imputată inculpatului face parte din categoria celor mai puțin grave, săvârșită cu intenție, de personalitatea celui vinovat care nu are antecedente penale, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, precum și de datele și elementele ce caracterizează persoana inculpatului.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel corect a reținut că, în cauză toate aspectele stabilite, justifică aplicarea pedepsei neprivative de libertate sub formă de amendă și nu se impune reconsiderarea pedepsei aplicate

sub aspectul modificării categoriei acesteia, de vreme ce pedeapsa penală așa cum a fost individualizată de către prima instanță este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul prevederilor art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Or, în literatura de specialitate s-a afirmat, în mod întemeiat, că a aplica o pedeapsă necorespunzătoare gravității proprii infracțiunii, ar însemna fie a-l supune pe infractor unui spor de privațiuni sau de restricții ce nu este necesar pentru a corecta conduita sa fie, dimpotrivă, a-i impune o suferință care, datorită intensității sale reduse, în loc să-l intimideze și să-l îndrepte, mai degrabă îl încurajează să persevereze în încălcarea legii penale.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Generalizând cele expuse, instanța de recurs conchide că, de către instanțele de fond s-a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel fiind respectate dispozițiile art. art. 61, 75, 76 Cod penal, fiind stabilită o pedeapsă echitabilă pentru fapta săvârșită, care își va atinge scopul și va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat cât și de alte persoane.

Astfel, luând în considerație, că recurentul invocă pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, Colegiul penal, analizând decizia atacată, conchide că toate temeiurile prevăzute de norma menționată supra, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat strict prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Ținând cont de cele menționate mai sus, Colegiul lărgit concluzionează că la

judicarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414 - 417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui *Nicolaev Mihail Ion*.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 mai 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma